

Kunta: Vimpeli Laatijat: Kunnanjohtaja Sam Leijonanmieli, hallinto- ja talousjohtaja Seija Kinnunen, tekninen johtaja Ville Karjalainen, Ympäristösihteeri Kirsi Syynimaa, vapaa-aikasihteeri Ari Takala	Perustelut - riskin kuvaus (tunnistaminen) - mikä voi aiheuttaa/mahdollistaa - seurauksen laadullinen kuvaus - seurauksen vaikuttavuus - toteutumisen todennäköisyys	Vai- kus 1-6	Toden- näköi- syys 1-6	Yh- teensä	Toimenpiteet/ kehittämiseh- dotukset riskin ennakoimiseksi ja hallitse- miseksi	Vastuu- henkilö/ toimiala	Riski- en hallinnan toimenpiteiden seuranta ja rapor- tointi - miten, milloin - kuka - kenelle
TOIMINTAYMPÄRISTÖ (sisäinen ja ulkoinen) JA TOIMINNAN ORGANISOINTI							
Ulkopuoliset vaikutukset (ympäristö, elinkeinoelämä, rakenteelliset muutokset)	Suhdanteet, taloudellinen lama, yritysten toimintaedellytysten heikkeneminen, Ilmaston muutos ja poikkeukselliset sääolot, Energiakriisi ja siitä johtuvat poikkeusolot ja kustannusten nousu. Maailmanlaajuisesta tartuntatautiepideemiasta johtuvat poikkeusolot ja sen vaikutukset toimintaan ja talouteen	6	5	30	Valmiussuunnitelmaa tarkistetaan vähintään vuosittain ajan tasalle. Taseen vahvistaminen, ennakkoiva talous	Kunnanjohtaja Kunnanhallitus, johtoryhmä	Kunnanhallitukselle Valmiussuunnitelma käsitelty kunnanhallituksessa 5.10.2020 § 225
Lainsäädännön muutokset (uudistusten seuranta ja huomiointi toiminnassa)	Sote-palveluiden ja pelastustoimen siirtyminen hyvinvointialueelle v. 2023 alusta Vaikuttaa merkittävästi kunnan toimintaan, palvelutuotantoon ja talouteen	6	4	24	Taseen vahvistaminen, ennakkoiva talous Kunnan elinvoiman vahvistaminen	Viranhaltijat ja toimieliimet	Kunnanhallitukselle
Hallintosäännön ja muiden sääntöjen ja ohjeiden ajantasaisuus, kattavuus ja niiden tunteminen	Hallintosäännöt ja muut ohjeet ovat ajantasaisia, riskinä on toimivallan ylitys, mikäli hallintosääntöä ei tunneta Päätöksenteko ja päätösten lainvoimaisuus saattaa viivästyä	5	2	10	Koulutus, asioiden huolellinen valmistelu	Kunnanhallitus, lautakunnat, asioiden valmistelijat ja esittelijät	Valtuuston osalta laillisuusvalvonta kunnanhallituksella, tarkastuslautakunnan tekemä arviointi ja raportointi kunnanvaltuustolle
Toimielintyöskentelyn "pelisääntöjen" määrittely	Avoimuus ja luottamus toimielintyöskentelyssä tärkeä, asioiden oikea-aikainen tiedottaminen > < julkisuuslaki, päätösten lainvoimaisuus viivästyy, hankinta-asioissa tarjousten jättäneiden oikeusturva vaarantuu	6	5	30	Koulutus, asioiden huolellinen valmistelu	Kunnanhallitus, lautakunnat, asioiden valmistelijat ja esittelijät	Tarkastuslautakunnan tekemä arviointi ja raportointi kunnanvaltuustolle

						Kunnanjohtaja ja luottamushenkilöt	
Valtuuston päättämät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet	Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan periaatteet on määritelty ja ohjeet päivitetty -riski, mikäli ohjeita ei noudateta	2	2	4	Arviointi vuosittain tilinpäätökseen	Kunnanhallitus Esittelijät Tytäryhtiöt	Tarkastuslautakunnan tekemä arviointi ja raportointi kunnanvaltuustolle arviointikertomuksen yhteydessä Tilintarkastajan tarkastuskertomus
Tehtävien, vastuiden ja toimivaltuuksien selkeys (ajantasaiset tehtäväkuvaukset, prosessikaaviot jne.) delegointi ja otto-oikeus päätöksenteossa	Toimivalta on määritelty hallintosäännössä, tehtäväkuvat tulee ajantasaisistaa Hallintosäännöt ja muut ohjeet ovat ajantasaisia, riskinä on toimivallan ylitys, mikäli hallintosääntöä ei tunneta Päätöksenteko ja päätösten lainvoimaisuus saattaa viivästyä Mikäli tehtäväkuvat eivät ole selkeitä, syntyy tehottomuutta ja esimiestyö vaikeutuu Toimivalta poikkeusoloihin määriteltävä erikseen hallintosääntöön	5	3	15	Koulutus, asioiden huolellinen valmistelu Tehtäväkuvien ajantasaistaminen, selkeät toimeksiannot Poikkeusolojen toimivalta määritelty hallintosääntöön, hyväksytty kunnanvaltuustossa 06/2021	Kunnanhallitus, lautakunnat, asioiden valmistelijat ja esittelijät Esimiehet	Tarkastuslautakunnan tekemä arviointi ja raportointi kunnanvaltuustolle
Erilliset toimenpideohjelmat (toimialoittain), esim. elinkeinopolitiikka, maapolitiikka, henkilöstöpolitiikka	Elinkeinostrategia on päivitetty, elinkeinostrategian jalkauttaminen konkreettiseksi toimenpiteiksi vaatii kaikkien toimijoiden aktiivista osallistumista kehittämiseen ja toimeenpanoon Maapolitiikkaa ja kiinteistöstrategiaa ei ole linjattu tai päivitetty	4	3	12	Aktiivinen osallistuminen elinkeinostrategian jalkauttamiseen Kuntastrategia ja kiinteistöstrategia valmistuu vuoden 2022 alussa	Luottamushenkilöt, yrittäjät, kunnanjohtaja, JPYP Lautakunnat ja viranhaltija-esittelijät	Kunnanhallitus ja kunnanvaltuusto

<p>Palvelujen järjestäminen (itse tuotettu, ostopalvelu, yhteistoiminta tms.)</p>	<p>Palveluiden järjestäminen kuvataan hallintosäännössä ja vuosittain talousarviossa.</p> <p>Riskit, ellei järjestämistä ja toimivaltaa ole selkeästi määritelty</p> <p>-Kuntalaisten lakisääteiset palvelut jäävät toteuttamatta.</p> <p>-Palveluja ei tuoteta tarpeita vastaavasti, yhdenvertaisesti, tehokkaasti ja taloudellisesti.</p>	2	2	4	<p>Ajantasainen hallintosääntö ja yhteistoimintasekä osakassopimukset</p> <p>Kunnan edustajat eri toimieliemissä, edustajien aktiivinen tiedottaminen edustamistaan yhteisöistä tai toimielimistä</p> <p>Edustajien perehdyttäminen tehtäväänsä</p>	<p>Kunnanjohtaja, hallintojohtaja ja talusjohtaja</p> <p>Kunnan edustajat eri toimieliemissä ja yhteisöissä</p>	<p>Tarkastuslautakunnan tekemä arviointi ja raportointi kunnanvaltuustolle</p> <p>Eri yhteisöjen asioiden tiedottaminen kunnanhallitukselle</p>
<p>Tehtävien häiriötön toiminta toimialalla (esim. odottamattomien tapahtumien vaikutukset)</p>	<p>Ajantasaisella valmiussuunnitelmalla varaudutaan odottamattomien tilanteiden hoitoon</p> <p>Poikkeusolojen ja odottamattomien tapahtumien toimivalta määritelty hallintosäännössä</p>	5	3	15	<p>Hallintosääntö ajan tasalla 6/2021</p> <p>Valmiussuunnitelman päivittäminen ajan tasalle.</p> <p>Valmiuskoulutus ja -harjoitukset</p>	<p>Kunnanjohtaja</p> <p>Johtoryhmä</p> <p>Valmiussuunnitelmassa määritelty poikkeusolojen ym. johtoryhmä</p> <p>Henkilövaraukset saatava ajan tasalle kevään 2022 aikana > johtoryhmä</p>	<p>Kunnanhallitukselle</p> <p>Valmiussuunnitelma käsitelty kunnanhallituksessa 5.10.2020 § 225</p>

Organisaatorakenteen selkeys ja tarkoituksenmukaisuus	Organisaatorakenne on selkeä Mikäli organisaatorakenne ja tehtäväkuvat eivät ole selkeitä, syntyy tehottomuutta ja esimiestyö vaikeutuu Toimivallan epäselvyys vaarantaa päätösten lainmukaisuuden	2	2	4	Toimivallan selkeys hallintosäännössä Tehtäväkuvien päivitys aina niiden muuttuessa	Johtoryhmä	Kunnanhallitukselle
Konserniohjeistus (ml. riskienhallinta)	Konserniohjeistus on päivitetty ja hyväksytty kuntakonserniin kuuluvissa yhtiöissä	2	2	4	Toimitaan ohjeistuksen mukaan	Kunnanjohtaja ja kunnanhallitus	Tarkastuslautakunnan tekemä arviointi ja raportointi kunnanvaltuustolle
Konsernivalvonnan järjestäminen ja seuranta	Konsernivalvonta ja seuranta on sovittu konserniohjeessa	2	2	4	Konserniyhtiöt pyytävät kunnanhallituksen ohjeistuksen konserniohjeessa määriteltyihin asioihin	Kunnanjohtaja ja kunnanhallitus Konserniyhtiöiden vastuhenkilöt	Tarkastuslautakunnan tekemä arviointi ja raportointi kunnanvaltuustolle
Omistajaohjaus	Omistajaohjausta annetaan aktiivisesti	2	2	4	Osallistutaan konserniyhtiöiden kokouksiin tarvittaessa Konserniin kuuluvien yhtiöiden edustajat kutsutaan kunnanhallitukseen raportoitmaan yhtiöstään	Kunnanjohtaja ja kunnanhallitus	Tarkastuslautakunnan tekemä arviointi ja raportointi kunnanvaltuustolle

SUUNNITTELU- JA SEURANTA-JÄRJESTELMÄ							
Kuntastrategian laatiminen (toimintaympäristön analyysi, kokonaisnäkemys kunnan ja kuntakonsernin toiminnasta, henkilöstön ja johtamisen, palvelurakenteiden ja -prosessien sekä	Kuntastrategiaa on valmisteltu 2021 ja hyväksytään keväällä 2022. Kuntastrategiasta johdetaan vuosittainen palvelusuunnitelma talousarvioon ja toimintasuunnitelmaan. Käsitellään valtuustoseminaareissa ja iltakouluissa.	2	2	4	Strategian noudattaminen päätöksenteossa yhteisesti sovitun ja päätetyn linjan	Kunnanjohtaja, toimielimet, asioiden valmistelijat	Kunnanvaltuusto Kunnanhallitus

taloudenpidon ja tuottavuuden kehittämisen linjaukset)	Riski liittyy sitoutumattomuuteen yhteisesti sovittuihin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin.				mukaan eri toimielimissä	ja esittelijät	
Strategian tavoitteiden ja päämäärien seuranta ja toteutuminen Talousarvion tavoitteiden johtaminen kuntastrategiasta Tavoitteet kattavat olennaiset asiakokonaisuudet ja perustehävät (ml. konserni)	Tavoitteiden toteutumista seurataan tilinpäätöksessä Tavoitteiden toteutumisen jatkuva seuranta tilikauden aikana	2	2	4	Strategian noudattaminen päätöksenteossa yhteisesti sovitun ja päätetyn linjan mukaan eri toimielimissä	Kunnanjohtaja, toimielimet, asioiden valmistelijat ja esittelijät	Tarkastuslautakunnan tekemä arviointi ja raportointi kunnanvaltuustolle
Tavoitteiden selkeys, mitattavuus, yhteys resursseihin jne.	Tavoitteiden mitattavuutta tulee edelleen parantaa Riski: -tavoitteita ei johdeta kuntastrategiasta > toiminnan suunnitelmallisuus heikkenee, taloudelliset resurssit ja toiminnalliset tavoitteet eivät kohtaa, talouden kantokyky heikkenee	2	2	4	Tavoitteiden tarkentaminen ja mittareiden kehittämisen	Kunnanjohtaja, toimielimet, asioiden valmistelijat ja esittelijät	Tarkastuslautakunnan tekemä arviointi ja raportointi kunnanvaltuustolle
Talousarvion täydellisyys (kaikki tiedossa olevat menot ja tulot on budjetoitu)	Talousarvion ennakoidaan kaikki menot ja tulot jo valmisteluvaiheessa Talousarvioylitykset tuodaan hyväksyttäväksi heti niiden konkretisoiduttua - riskinä on talouden seurannan vaikeutuminen ja tasapainottamisohjelman toteutumisen vaikeutuminen	2	2	4	Talousarvion huolellinen valmistelu ja toteutumisen seuranta	Kunnanjohtaja, toimielimet, asioiden valmistelijat ja esittelijät	Kunnanvaltuustolle
Talousarvion seuranta ja talousarvion muutokset Tavoitteiden toteutuminen (toteutumista uhkaavien riskien tunnistaminen)	Talousarvio-ohjeiden mukaisesti seurataan kuukausittain toimielimissä Yllättävien tapahtumien esim. kosteusvaurioiden ja sisäilmaongelmien ilmeneminen odottamatta	2	2	4	Kuukausittain toimielimissä Toiminnan suunnitelmallisuus, vuosikello, raportointi toimielimissä säännöllisesti	Kunnanjohtaja, toimielimet, asioiden valmistelijat ja esittelijät	Toimielimet, kunnanhallitus ja kunnanvaltuustolle maksuosuuskausittain Taloustiedot 4 kertaa / vuosi Valtiokonttorille

PÄÄTÖKSENTEKO							
Päätöksenteossa noudatetaan säädöksiä ja määräyksiä	Riski syntyy, jos päätöksenteossa ei noudateta säädöksiä ja määräyksiä > syntyy valitusperuste ja päätösten lainvoimaisuus siirtyy ja / tai päätökset kumoutuvat > toiminnalle asetetut tavoitteet eivät toteudu > palvelujen tuottaminen vaarantuu	4	2	8	Koulutus	Toimieliimet, viranhaltijat, valmistelijat	Tarkastuslautakunta Tilintarkastaja
Päätösten valmistelu ja ennakkoarviointi (riittävän laajasti, vrt. Suomen Kuntaliiton suositus "Vaikutusten ennakkoarvioinnista kunnallisessa päätöksenteossa")	Riski syntyy, jos - valmistelua ei tehdä huolellisesti - ei varmisteta toimivaltaa hallintosäännöstä - ei arvioida esim. investointipäätöksen vaikutusta käyttötalouteen > talouden tasapainottaminen vaarantuu Yritysvaikutusten arviointia tulee käyttää yrityksiä koskevassa päätöksenteossa, kaavoituksessa ja toimielinten päättämässä hankinnoissa	4	2	8	Koulutus Vaikutusten ennakkoarviointia ei ole otettu käyttöön. Erityisesti investointien osalta, investointien vaikutus käyttötalouteen tulee arvioida etukäteen. Yritysvaikutusten arviointi on otettu käyttöön kaikissa toimielimissä	Toimieliimet, viranhaltijat, valmistelijat	Tarkastuslautakunta Tilintarkastaja
Päätösten tiedoksianto Päätösten täytäntöönpanon seuranta Päätöksenteon delegointi ja otto-oikeus	Riski syntyy, jos päätösten toimeenpanon toimenpiteitä ei tehdä ajantasaisesti - päätösten lainvoimaisuus viivästyy - muutoksenhaku ja oikeusturva vaarantuu - palvelun tuottaminen vaarantuu - kustannusten kasvu	2	2	4	Toimenpidelista, johon kirjataan, kenelle päätökset on lähetetty, diaarikirjaus Hallintosäännön noudattaminen, delegointiohjeiden noudattaminen Ajantasaiset muutoksenhakuohjeet hankittu käyttöön mm. MRL Koulutus	Pöytäkirjanpitäjä, johtoryhmä, toimihenkilöt	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja, raportointi kunnanvaltuustolle

HENKILÖSTÖ							
Henkilöstöä koskeva toimintapohjelma ja henkilöstön riittävyys ja saatavuus	Riski syntyy, jos <ul style="list-style-type: none"> - ei varauduta riittävästi ja ajantasaaisesti palvelujen tuottamisen vaatimiin henkilöstöresurssitarpeisiin - ei varauduta riittävästi ja ajantasaisesti uusien ja kehittyvien työtapojen, työvälineiden ym. vaatimiin osaamisen tarpeisiin - ei varauduta ennakoivasti eläköitymiseen 	2	2	4	Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma laaditaan ja sitä noudatetaan ja siihen sitoudutaan	Johtoryhmä	Kunnanhallitukselle hyväksyttäväksi Kunnanvaltuusto hyväksyy talousarvion hyväksymisen yhteydessä
Varahenkilöjärjestelmä	Henkilöstöorganisaatio on pieni. Riski syntyy, jos -varahenkilöitä toimintoihin ei ole varmistettu	3	3	9	Täydennyskoulutus, laaditaan varahenkilösuunnitelma toiminnoittain	Esimiehet	
Perehdytys	Riski syntyy, jos perehdytystä ei tehdä asianmukaisesti <ul style="list-style-type: none"> - tehtävien hoidon tehottomuus - väärät työtavat - asiakkaiden palvelun vaarantuminen - työturvallisuuden vaarantuminen 	3	3	9	Perehdytyskansiot ajan tasalle, kouluttaminen	Esimiehet	
Työtehtävien eriyttäminen	Riski syntyy, jos esim. -taloushallinnon vaarallisia työyhdistelmiä ei tiedosteta ja ne syntyvät vahingossa	1	1	1	Prosessit estävät vaaralliset työyhdistelmät esim. laskutus ja taloushallinnon työtehtävien osaulkoistus Talousarvion täytäntöönpano-ohjeet	Johtoryhmä, laskujen hyväksyjät	
Työhyvinvointi Työterveyshuolto	Riski syntyy, jos	1	1	1	Jatkuva seuranta ja työterveyshuolto	Esimiehet, itse kukin työntekijä	Henkilöstötilinpäätös kunnanvaltuustolle

	-sairauspoissaolojen määrä nousee työnantajasta johtuvista tai syistä, joihin työnantaja voi toimenpiteillään vaikuttaa -ohjeistus ja menettelytavat henkilöstöä koskevilla asioilla ei ole ajantasainen				lon toimintasuunnitelma on ajantasainen. Sairauspoissaolojen seuranta Työhyvinvointikysely tarvittaessa eri henkilöstöryhmille toimintasuunnitelman mukaan.		
Työturvallisuus	Riski syntyy, jos -työturvallisuusohjeet eivät ole ajan tasalla tai niitä ei noudateta -riskikohteita tai -tilanteita ei tiedoteta tai havaita	5	2	10	Riskien arviointi ajan tasalle ja ohjeisiin perehdytys, koulutus ohjeiden noudattamiseen	Työsuojelupäällikkö Esimiehet	Henkilöstötilinpäätös kunnanvaltuustolle

TIETOJÄRJESTELMÄT							
Tiedonhallintasuunnitelma	Tiedonhallintasuunnitelma ohjaa tiedonhallintaa				Tiedonhallintalaivaatimien ja tiedonhallintasuunnitelman pohjalta tehtyjen asiakirjojen noudattaminen	Kunnanhallitus, Hallinto- ja talousjohtaja, viranhaltijat, keskusarkistonhoitaja, arkistovastaavat	Tarkastuslautakunta arviointikertomuksessa
Tietojärjestelmien toimivuus	Ulkoistettu, Järvinet Oy vastaa						
Tietojärjestelmien ajantasaisuus	Tietojärjestelmien ja käytössä olevien ohjelmien vanhentuminen vaikeuttaa kunnan toimintojen järjestämistä	6	1	6	Ennakoidaan yhteistyössä Järvinetin kuntien kanssa	Johtoryhmä	Tilinpäätöksen yhteydessä kunnanhallitukselle ja -valtuustolle
Tietojärjestelmien turvallisuus	Ulkoistettu, Järvinet vastaa. Riski liittyy käyttäjän tekemiin virheisiin	6	2	12	Koulutus		Tilinpäätöksen yhteydessä kunnanhallitukselle ja -valtuustolle

Menetelmä- ja järjestelmäkuvaukset, yhteensopivuus	Ohjelmien yhteensopimattomuus luo tehottomuutta	6	1	6	Ennakointi ja yhteistyö Järvinetin kuntien kanssa	Johtoryhmä	Tilinpäätöksen yhteydessä kunnanhallitukselle ja -valtuustolle
Käyttöoikeudet ja salassapito	Käyttöoikeuksien myöntäminen keskitetty. Salassapito ohjeistettu	6	1	6	Koulutus	Johtoryhmä	Tilinpäätöksen yhteydessä kunnanhallitukselle ja -valtuustolle

TALOUS							
Talouden tasapaino	<p>Verotulojen lasku aiheuttaa riskin talouden tasapainolle, kunta on riippuvainen valtiontalouden toimenpiteistä ja siellä tehtävät muutokset vaikuttavat välittömästi kunnan talouteen</p> <p>Taseeseen kertyy alijäämää, joka tulee kattaa viimeistään vuoden 2023 tilinpäätöksessä, mikäli taloutta ei saada tasapainoon, kriisikuntakriteerit täyttyvät > kunta ei säily itsenäisenä</p> <p>Sote-menojen ennakoimattomuus ja talousarviolitykset aiheuttavat riskin talouden tasapainottamiselle</p>	6	4	24	<p>Talouden tasapainottamisohjelmasta tulee pitää kiinni.</p> <p>Talousarvioon myönnettyjä määrärahoja ei saa ylittää</p> <p>Kunnan käyttömenoja lisääviä investointeja tulee tarkkailla.</p> <p>Investointimenojen rajaamisella pysäytetään velkaantuminen</p> <p>Talousarvion toteutumisen seuranta reaaliaikaisesti kuukausittain välttämätöntä kaikissa lautakunnissa, myös yhteistoimintalautakunnissa</p>	Kunnanhallitus Lautakunnat Viranhaltijat	Kunnanhallitus kunnanvaltuustolle Lautakunnat kunnanhallitukselle ja valtuustolle
Rahoitus (oma rahoitus, lainarahoitus ehtoineen, elinkaarimalli tms.)	Lainamäärän nousu aiheuttaa korkomenojen kasvun ja lainojen raskas lyhennysohjelma lisää velanottoa, mikäli investointimenot kasvavat	6	4	24	Investointikatto,	Kunnanhallitus	Tarvittaessa kuukausittain kunnanhallitukselle

	-korkomenojen kasvu -poikkeusolot vaikuttavat rahamarkki- noiniin, josta voi aiheutua korkokustan- nusten nousu				Maksuvalmiuden ylläpito enna- koivasti Toimivalta muuttaa lainasalkun raken- netta kunnossa	Kunnan- johtaja ja hallinto- ja talous- johtaja	
Valtionavustusten yms. hake- minen	Riski syntyy, mikäli rahoitusta esim. hankkeisiin ei tehdä hankepäätöksen mukaisessa aikataulussa	6	1	6	Tarkistetaan valti- onavustusperus- teet ja kunnalle tu- levan valtionosuus- den määräytymis- sen oikeellisuus heti päätösten tul- tua Hankevastaavat hakevat avustuk- set ajoissa	Kunnan- hallitus Kunnan- johtaja ja hallinto- ja talous- johtaja Hanke- vastaavat	Kunnanvaltuus- tolle tilinpäätök- sen yhteydessä Tarkastuslauta- kunta, tilintarkas- taja
Taloudelliset vastuut	Suhteellinen velkaantuneisuus korkea Lainamäärän nousu aiheuttaa korko- menojen kasvun ja lainojen raskas ly- hennysohjelma lisää velanottoa, mikäli investointimenot kasvavat	6	1	6	Vuosikate positiivi- nen ja kattaa pois- tot Investointikatto	Toimieli- met Johto- ryhmä	Tilinpäätöksen yhteydessä kun- nanhallitukselle ja -valtuustolle
Maksuvalmiusennusteet	Mikäli maksuvalmiutta ei seurata sään- nöllisesti seuraa kassakriisi	6	1	6	Maksuvalmiutta seurataan säännöl- lisesti ja reagoi- daan tarvittaessa nopeasti kuntato- distusohjelman puitteissa Kassan riittävyys pidetään vähintään tasolla 10 päivää	Hallinto- ja talous- johtaja	Tilinpäätöksen yhteydessä kun- nanhallitukselle ja -valtuustolle
Sijoitustoiminta ja varain- hoito (hyväksytyt periaatteet)	Ei riskiä, ei rahallista sijoitusvaralli- suutta						
Lainanotto (hyväksytyt peri- aatteet)	Kunnossa, kunnanvaltuusto hyväksyy talousarvion käsittelyn yhteydessä Mikäli periaatteita ei ole hyväksytty, mahdollisuudet reagoida nopeasti vaa- rantuvat, toimivallan ylitys	6	1	6	Toimivalta määri- tellään selkeästi	Kunnan- hallitus Kunnan- johtaja, hallinto-	Tilinpäätöksen yhteydessä kun- nanhallitukselle ja -valtuustolle

						ja talousjohtaja	
--	--	--	--	--	--	------------------	--

HANKINNAT							
Julkiset hankinnat (kilpailutus)	Riskit: -ei noudateta hankintalakia tai hyväksyttyä hankintaohjetta -ei noudateta julkisuuslakia hankintapäätöksiä tehtäessä, jolloin tarjoajien oikeusturva vaarantuu, valitusperuste syntyy ja hankintojen tekeminen viivästyy	6	1	6	Hankintakoulutus järjestetty, hankintaohje hyväksytty kunnanvaltuutuksessa 4 / 2019	Toimieliimet Johtoryhmä	Toimielimet
Pienhankinnat (omat hankintaohjeet)	-ei noudateta hyväksyttyä hankintaohjetta	6	1	6	Pienhankintaohje on osa hankintaohjetta Koulutus ja ohjeiden noudattaminen hankintavaltuuden rajoissa	Viranhaltijat	Toimielimet
Hankintavaltuudet	- toimivallan ylitys	6	1	6	Määritellään talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa	Kunnanhallitus Viranhaltijat	Toimielimet
Hankintojen toteutumisen seuranta ja raportointi (ml. määrärahat)	- talousarviomäärärahojen ylitys - käyttötalouden hallinta vaikeutuu ja talouden tasapainottaminen vaarantuu	6	2	12	Talousarvion toteutuman seurannan yhteydessä Viranhaltijapäätökset netissä ja käsitellään toimieliimissä otto-oikeuden käytön käsitteilyn yhteydessä	Toimieliimet	Toimielimet

SOPIMUKSET JA PROJEKTIT							
Sopimusten hallinta (sopimuksen noudattaminen, voimassaolo, irtisanominen, optiovuodet)	Riski muodostuu, jos -sopimukset eivät ole ajan tasalla, -määräaikaisten sopimusten päättymistä ei seurata, -irtisanomisia ei tehdä sopimusehtojen mukaan -sopimusten ehtoja ei noudateta -sopimusten vanheneminen -sopimuksia ei arkistoida asianmukaisesti -sopimushallinnan ohjetta ei noudateta	6	1	6	Sopimukset tullaan siirtämään sähköiseen muotoon > yhteistyö ohjelman hankinnassa Järvinetin kuntien kanssa Sopimusten arkistointi ajantasaisesti sopimuskansioon > kunnossa Sopimushallinnan ohje tehty ja hyväksytty kunnanhallituksessa v. 2021	Viranhaltijat	Toimielimet Tilinpäätöksen yhteydessä kunnanhallitukselle ja -valtuustolle
Projektit (käynnissä olevat ja suunnitellut): asettaminen, ohjeistus, talousarvio, toteutuminen, seuranta ja rahoituksen hakeminen	Riski muodostuu, jos -toimivaltaa ei ole määritelty -hankkeita ei seurata ja kirjataan toisistaan erillään -hankerahoitus jää saamatta -talousarvion ylitykset	6	1	6	Jokainen kunnan oma hanke muodostaa oman kustannuspaikan kirjanpidossa > kunnossa Projekteihin osallistutaan määrärahojen puitteissa	Viranhaltijat	Toimielimet Tilinpäätöksen yhteydessä kunnanhallitukselle ja -valtuustolle
TIEDONKULKU							
Tiedonkulku (johdolle, kuntalaisille, henkilöstölle, sidosryhmille)	Sähköpostilla, riskinä on, ettei sähköpostia lueta säännöllisesti, jolloin tieto ei kulje	6	1	6	Eri tietovälineiden käytön monipuolistaminen Henkilöstön aktivoiminen sähköpostin käyttöön	Viranhaltijat ja esimiehet	

OMAISUUS							
Kiinteistöjen kunnossapito, kuntoarviot, toimitilat, kulunvalvonta, vakuutukset, arvostus	Riski syntyy, jos -kunnossapitotoimenpiteitä ei tehdä suunnitellusti -peruskorjauskohteiden valvonta on puutteellinen -kulunvalvonta ei ole kunnossa -vakuutukset eivät ole ajan tasalla	6	4	24	Kiinteistöstrategia osana kuntastrategiaa Kiinteistön hoidon henkilöstön tehtäväkuvat ja vastuualueet selkeytetään. Sähköinen kulunvalvonta on otettu käyttöön kunnan suurimmissa keskustan alueen kiinteistöissä. Vakuutukset tarkastetaan kerran vuodessa ja aina tarvittaessa tehdään tarvittavat muutokset.	Tekninen lautakunta ja tekninen toimi Viranhaltijat ja esimiehet	Kunnanvaltuusto
Koneet ja laitteet	Riski syntyy, jos -koneet ja laitteet eivät ole ajanmukaiset -koneiden ja laitteiden huoltoa ei tehdä säännöllisesti -käyttöohjeita ei noudateta ja koneiden käyttöön ei ole perehdytetty -työturvallisuutta ei ole varmistettu tai ohjeita ei noudateta	6	2	12	Uushankinnat tehdään suunnitelmallisesti. Perehdytyksestä ja työturvallisuudesta huolehditaan.	Toimieliimet Viranhaltijat ja esimiehet	
Investointisuunnitelma; tarvekartoitukset, kustannusarviot, tulo-rahoituksen riittävyys, poistotaso	Riski syntyy, jos -investointisuunnitelma ylittää kunnan taloudellisen kantokyvyn >lainanoton lisäys >poistojen kasvu vaikuttaa käyttötuloutta ja tilikauden tulosta heikentävästi -peruskorjausten tarpeita ei kartoiteta suunnitelmallisesti	6	3	18	Investointikattoa noudatetaan mahdollisimman tarkasti ja hankkeita jaksotetaan pitemmälle aikavälille.	Kunnanhallitus lautakunnat ja tekninen toimi	Kunnanvaltuusto Tekninen lautakunta

	-kiinteistöhuoltotoimenpiteitä ei tehdä suunnitelmallisesti				Lainojen hoito-suunnitelma seurataan Apollo-ohjelman avulla ja pyritään rahoitussuunnitelmassa mahdollisimman tasaiseen lyhennysohjelmaan. Poistosuunnitelma tarkastettu ja hyväksytty kunnanvaltuustossa syksyllä 2020	Viranhaltijat ja esimiehet	
Omaisuuksien valvonta/inventoinnit	Riski syntyy, jos omaisuutta ei valvota - omaisuuden katoaminen - uushankinnan lisääntyminen ➤ kustannusten nousu	6	2	12	Kaikki kunnan irtain omaisuus merkitetään ja vastuunjako tarkistetaan	Hallinto- ja taloustoimisto Tekninen toimi Viranhaltijat ja esimiehet	Kunnanvaltuusto Kunnanhallitus Lautakunnat

TALOUS- JA HENKILÖSTÖ-HALLINNON PROSESSIT							
Ostot	Riski syntyy, jos -hankintaohjeistus ei ole kunnossa -talousarvion täytäntöönpano-ohjeita ei noudateta -tilausten ja hankintojen toimeenpanoa ei ole ohjeistettu - talousarvion toteutumaa ei seurata > toimivallan ylitys > tarpeettomat hankinnat > talousarvion ylitys	6	2	12	Tilausten ja hankintojen toimeenpano-ohjeistus ajan tasaisesti toimitelmissä, talousarvion täytäntöönpano-ohjeet	Viranhaltijat Toimielimet	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja
Myynnit (ja perintä)	Riski syntyy, jos laskutusta ei tehdä ajan tasaisesti -talousarvion toteutuma ei ole reaaliaikainen -kassavalmius vaarantuu	6	1	6	Tehtävät on määritetty ja vastuutettu	Viranhaltijat	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja

	-käyttötalouden tulos heikkenee				Perintäasiat ulkoistettu Intrum Justitiaan, Järvinet hoitaa laskut perintään		
Pysyvien vastaavien kirjanpito		6	1	6	Järvinet, prosessi kuvattu ja vastuut kuvattu sopimuksessa	Kunnanhallitus ja viranhaltijat	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja
Kirjanpito ja tilinpäätös (ml. konsernitalinpäätös)	Kuntalaissa määrätty aikataulu Tilinpäätöksen laadinnan aikataulu toimielimille ja tytäryhtiöille ym. konserniin kuuluville - riski syntyy, jos aikataulua ei noudateta - tilinpäätös ei valmistu ajoissa - henkilöstöresurssi tilinpäätöksen laadintaan on ohut > riski syntyy poikkeavissa tilanteissa, poissolot	6	1	6	Tilinpäätöksen laadinnan aikataulu ohjeistettu Järvinet, prosessi kuvattu ja vastuut kuvattu sopimuksessa	Kunnanhallitus Kunnanjohtaja ja Hallintojohtaja ja talousjohtaja Hallintojohtaja ja taloustoimisto	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja
Maksuliikenne	Riski syntyy, jos -laskujen hyväksymisprosessiin syntyy viivästyksiä > viivästyskorkokustannukset -kassavalmius ei ole kunnossa	6	1	6	Laskujen kierrätys tapahtuu sähköisesti, laskujen hyväksymisvaltuudet päätetään vuosittain ja varahenkilöt määriteltä. Järvinet, prosessi kuvattu ja vastuut kuvattu sopimuksessa	Viranhaltijat	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja
Kassanhallinta	Riski syntyy, jos -kassatilannetta ja maksuvalmiutta ei seurata -myyntilaskutus ei ole ajan tasalla -maksuliikenteen tapahtumia ei ennakoita ajan tasaisesti	6	1	6	Myyntilaskutus tehdään ohjeiden ja aikataulun mukaan, Kassatilannetta seurataan aktiivisesti	Hallintojohtaja ja taloustoimisto Tekninen hallinto	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja

					Suuret maksuliikenteen tapahtumat on ennakoitu ja kalenteroitu		
Palkanlaskenta ja palvelusuhdeasiat	<p>Riski syntyy, jos</p> <ul style="list-style-type: none"> - henkilöstöhallinnon ohjelmaan ei kirjata tapahtumia ajantasaisesti <ul style="list-style-type: none"> ➤ palkanmaksun viivästyminen tai virheellisyydet ja / tai oikaisu lisäntyvät - neuvontaa ja ohjeistusta ei ole saatavilla tai sen saamisessa on viivettä <ul style="list-style-type: none"> ➤ työ- ja virkaehtosopimusta sovelletaan epäjohdonmukaisesti ja / tai virheellisesti 	6	1	6	<p>Populus-ohjelmaan ja sähköisiin lomakkeisiin kirjaan tapahtumat ajantasaisesti</p> <p>Neuvonta ja ohjaus esimiehille tarvittaessa</p> <p>Ulkoistettu Järvinet, prosessi kuvattu ja vastuut kuvattu sopimuksessa</p>	<p>Esimiehet</p> <p>Hallinto- ja talousjohtaja</p>	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja
Matkalaskut	<p>Riski syntyy, jos</p> <ul style="list-style-type: none"> -matkalaskuja ei tehdä KVTES:n ja muiden ohjeiden mukaan > kustannusten nousu > veroseuraamukset henkilöstölle ja työnantajalle 	6	1	6	<p>Koulutus ja ohjeistus henkilöstölle ja esimiehille tarvittaessa vuosittain</p> <p>Perehdytys Populuksen käyttöön</p>	<p>Viranhaltijat ja muut esimiehet</p>	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja